

Проблеми з житлом виникають у всіх верств населення України. Для прикладу можна розглянути українську молодь.

В державі існує декілька програм фінансування молодих сімей та студентів для придбання житла, у тому числі і кредит. Однак, на практиці видається, що сплачувати кредитні платежі молодь не здатна, або ж будівництво не завершується, або виникають проблеми із введенням його в експлуатацію. Середньої заробітної плати молодого спеціаліста не вистачає, щоб сплачувати орендну плату за житло. Гуртожитки не здатні в повному обсязі надати житло студентам, які цього потребують.

Однією з найвразливіших груп населення України в умовах складних соціально-економічних перетворень, стали діти – сироти. У більшості інтернатів усі випускники потребують надання житла після закінчення навчання. Згідно із законом України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» постановка на квартирний облік здійснюється після досягнення особою 18-річного віку. Переважна більшість вихованців інтернатів закінчує навчання до досягнення повноліття. Сироти фактично змушені продовжувати навчання чи влаштовуватись на роботу виключно у заклади та установи, які надають гуртожитки.

Окрім того, на даний, час відсутня процедура оцінки можливості повернення дитини до житла, у якому вона проживала разом з батьками, ще при вступі до інтернату: закріплення житла за дитиною відбувається за формальною ознакою наявності житла у батьків. Це призводить до того, що при випуску з інтернату дитина має закріплене житло, але фактично не може до нього повернутися й проживати там. Водночас, сам факт наявності такого закріплення позбавляє випускників інтернатів пільг на позачергове отримання житла.

Ці яскраві приклади демонструють, що стаття 47 Конституції України порушується. Керівництво держави повинно прийняти усі міри для вирішення цих проблем, інакше в Україні ніколи не буде побудовано громадянське суспільство і правова держава.

Коновалов М.
НТУ «ХПІ»

ГРОМАДСЬКА ПАСИВНІСТЬ

Вважається, що індикатором зрілості громадського суспільства є здатність його окремих членів відстоювати свої приватні інтереси, задо-

вольняти їх на власний розсуд, якщо при цьому не порушуються інтереси інших, приватні чи громадські. Держава у цьому випадку, з її принципами *верховенства права у всіх сферах суспільного життя* та *рівності усіх перед законом* виступає свого роду “рефері”, що активізується у випадку зіткнення інтересів, коли їх власники вже не можуть домовитись.

Я не дарма підкреслюю слово “рефері” у попередньому абзаці. Воно не просто влучне, воно ключове. Бо, зазвичай, коли розмірковують про роль держави для суспільства, перш за все згадують про її “захисні” функції: як поліція знешкоджує злочинців, чи як судова система виносить вирок несумлінному виробнику. При подальшому зануренні у питання згадують про інфраструктуру (зручності на кшталт транспортних ліній, систем опалення) та соціальні програми – усе те, що можна охарактеризувати одним прикметником: “турбота” (у випадку негативного досвіду по зазначених пунктах – зворотом “зовсім не переймається”).

Проте, наскільки обґрунтованою є подібна персоніфікація по відношенню до утворення такого ступеню складності, як держава? Зрештою, чи не ті самі слова використовувались у пропаганді авторитарних режимів з метою самовиправдання? Чи взагалі раціонально використовувати цю метафору?

Я вважаю – ні, бо вона вносить плутанину в уявлення о системі в цілому і ця омана може з часом призвести до формування пасивної громадської позиції – що точно не може бути метою жодної з впроваджуваних політик держави.

Природу зазначеної “плутанини” можна проілюструвати на прикладі практики *виплат по безробіттю*, яку досить легко трактувати як виконання певних “моральних зобов'язань”. Чи не провокує такий погляд свого роду помилкове відчуття безумовної захищеності, результатом якого є апатичні громадяни, що пасивно живуть виключно за рахунок подібних субсидій – подібно тому, як деякі інфантильні повнолітні живуть за рахунок батьків?

Звичайно, зазначена проблема є куди ширшої за таке її наївне формулювання – проте, я вважаю, у такому вигляді, дає чітке уявлення про можливі причини формування пасивної громадської позиції: не обґрунтоване перебільшення обов'язків та відповідальності держави по відношенню до громадянина. Право, наприклад, кожного на освіту, незважаючи на положення та добробут сім'ї, у концепті подібно розмежуванню в боксі по ваговим категоріям: як нівелюється перевага кремезного над

малим і на перший план виходить талант спортсмена, так і саме інтелектуальні здібності отримують шанс розвиватися. У першому випадку виграють глядачі, що отримують захоплююче видовище; у другому – суспільство, що отримає корисного члена. Та у обох випадках не йдеться про те, щоб дійсно урівняти – ідея у тому, що певні обмеження накладаючись на індивіда можуть обмежувати і усю систему в цілому. Згадані вище виплати по безробіттю можуть дозволити починаючому митцю повністю зосередитися на своїй роботі – від виходу якої виграють усі.

Проте така схема – лише “короткий шлях”, і безглуздо чекати поки хтось тобі на такий вкаже, потрібно почати діяти. Можливо, він ніколи й не виникне, якщо не почати.

Костяник А.
НТУ «ХПІ»

ПРАВА ЧЕЛОВЕКА И ДИСКРИМИНАЦИЯ

У всех ли людей в Украине одинаковые права и свободы? «Все люди рождаются свободными и равными в своем достоинстве и правах», гласит 21 статья Конституции Украины. Есть ли в Украине дискриминация?

Если внимательно изучить отчёты украинских и международных правозащитных организаций, мы узнаем, что это явление действительно существует. Как показывают социологические опросы 90 процентов респондентов сталкивались в своей жизни с проявлением дискриминации.

ЕКРН (Европейская комиссия по борьбе с расизмом и нетерпимостью) в своих отчетах отмечает, что представители некоторых групп меньшинств (лица кавказской национальности, беженцы из Африки, Центральной или Восточной Азии) часто становятся объектами дискриминационного отношения со стороны представителей правоохранительных органов. Они значительно чаще страдают от необоснованных (незаконных) проверок документов, обысков, конфискации документов и т.п.

Среди причин, способствующих распространению дискриминации в Украине, эксперты называют крайне плохое регулирование этого вопроса в законодательстве, «узость» норм.

Еще одной причиной является декларативность многих норм законодательства, то есть имеющиеся законодательные акты не работают, а также отсутствие ряда механизмов, которые могут служить противодействием дискриминации.